

Hardverchromen en inwendig honen onmisbare meerwaarde

Topconditie en scorend vermogen

foto: Kees van Dalen

Op 12 september vierde VOM-lid Hardchroom van Beurden op spectaculaire wijze, met een lichtshow bij een acht meter diep procesbad, de ingebruikstelling van de nieuwe vestiging in Zaltbommel. Om iedereen in de gelegenheid te stellen de nieuwe bedrijfsinrichting te komen bewonderen, was er bovendien een Open Dag op zaterdag 13 september, waar veel belangstelling voor was. Ook vakblad Oppervlaktetechnieken was nieuwsgierig geworden, en nam een kijkje bij de hardverchromer, die blijkbaar de toekomst optimistisch tegemoet ziet.

Direct na binnenkomst in de ruime hal is al zichtbaar dat het bedrijf trots is op de verichte werkzaamheden, en iedereen kan zich per procesonderdeel laten informeren over doel en werkwijze. Medewerker Abdes Akridi vindt vooral de afwisseling leuk aan dit werk. Sinds mei werkt hij bij Van Beurden, hiervoor deed hij hydrauliek. Onlangs is een serie cilinders voor sluizen van Rijkswaterstaat gedaan. Demontage van de cilinder is dan vaak waar het mee begint, want soms komen ze compleet binnen. "Reparatie is mogelijk als dat nodig is: laswerk, nieuwe afdichtingen monteren en na de oppervlaktebehandelingen weer alles in elkaar zetten. Het komt wel voor dat ze iets heel snel terug moeten hebben, dan is het spoed."

WAARDERING VOOR HET VAK

De jonge generatie wordt alvast aan boord gehesen met sponsorjasjes van de lokale

voetbalclub, en uiteraard zijn er de bijbehorende voetbalkantinaferelen, zoals kroketten om kwart voor elf 's morgens. Gerard van Beurden, zoon van een van de eigenaren, behoort tot de gidsen. Hij doet momenteel HBO Management, Economie en Rechten. Hij werkt hier om het proces te leren kennen, hoewel hij nog niet besloten heeft of hij er later ook mee verder gaat. Zijn vroegere voetbaltrainer wil het ook allemaal weten, die krijgt een VIP-rondleiding. "Ongeveer vijfhonderdste millimeter chroom per uur gaat erop, 20 uur voor een millimeter dus, maar het hangt ook van de complexiteit van het materiaal af." Zijn collega Govert van Es is galvanotechnisch medewerker en neemt onder meer het afplakken en de verpakking van een gereed product voor zijn rekening. "Acht meter is het grootste dat we kunnen hebben. Als er vijf in twee dagen moeten, wordt er overgewerkt." Hij werkt hier nog maar twee

weken. Wat hem het meest opviel? "De verbetering van metaal, het wordt mooier. Het is geen vak dat je zomaar kunt, je moet er inzicht voor hebben, en je moet er waardering voor hebben," zo viel hem op aan zijn nieuwe collega's. Hij heeft de middelbare school metaaltechniek gedaan, en welke cursussen hij nu mag gaan volgen, wordt in oktober besproken.

Martien Smulders zet even verderop een slijpmachine aan. "Een halfhonderdste haal je eraf als ie verchromd is." "Gaan lange dingen niet slingeren?" vraagt iemand zich af. "Ja, daar is een apparaat voor die tegendruk geeft met kleine walsen," waarna een paar steuntjes met twee rollertjes eraan getoond wordt.

SCOREND VERMOGEN

Voordat hij als spits voor zijn voetbalelftal uitkomt, heeft Gerard van Beurden nog juist gelegenheid een uniek proces uit te

Veel publieksbelangstelling op de Open Dag, waarbij de mensen meteen een actueel beeld kregen van de hedendaagse industriële werkomgeving.

leggen: het van binnenuit honen van cilinders op formaten die binnen Nederland alleen hier gedaan kunnen worden. Marijn van Run zet het apparaat aan voor een demonstratie. "Hiermee honen is uniek in Nederland, wij kunnen diameters honen vanaf 10 mm tot 480 mm en lengtes tot 3000 mm. Dit zijn pompliners om elektriciteitsdraden door de grond te persen. Het honen duurt voor een liner \pm 3 minuten." Maar voor de demonstratie laat Marijn het wat langzamer gaan met wat minder druk, zodat de mensen het goed kunnen zien. Opvallend genoeg wordt er nog veel gewerkt in inch-maten; niet altijd met het decimale stelsel. Van Run werkt hier al acht jaar, en het bevalt nog steeds goed. "Vooral de afwisseling is leuk: elke keer voor een nieuwe uitdaging te staan. Grootchalig productiewerk hebben we wel, maar het loopt niet op tot 100 stuks, maar 20 of 40. We hebben daar machines voor: je stelt het in en je laat het lopen." Allerhande componenten staan op pallets, waarbij de resultaten van diverse deelstappen goed zichtbaar zijn. "Onderdelen van gasdistributiesystemen, *food processing*, machinefabrieken en hydrauliekfirma's; het is heel divers, want hardchrom is heel universeel toepasbaar," verklaart Gerard.

"Ontchroombakken hebben we voor revisiewerk." Ook wordt de meting van de diameter van een cilinder gedemonstreerd. Behalve de presentaties van de mogelijkheden komt er ook een moeilijke kant van de bedrijfsuitoefening naar voren. "Het is een grote stap voorwaarts ten opzichte van het oude pand, het is veel prettiger werken zo. Er lopen hier op dit moment 12 medewerkers. Maar het is heel moeilijk om personeel te vinden."

BUITENBEENTJE

Ook Ad van Beurden is erg content met de nieuwe bedrijfssituatie. "Hardverchromen is toch een beetje het buitenbeentje van de galvanotechniek. We hebben het pand om het proces heen gebouwd. We zien toch dat het hardchrom veel wordt toegepast, het is een unieke laag. Een aantal concurrerende technieken hebben wel wat markt afgesnoept, maar die hebben niet gebracht wat ze dachten. Het ligt ook aan jezelf, je moet er bóvenop zitten, weten waar je sterk in bent en waar niet. De normale zuigerstang is geen probleem, maar je moet die producten zoeken waar je goed in bent." licht hij toe, doelend op het grotere- en zwaardere werk. "En in toenemende mate het complete product maken; dus het materi-

aal bestellen, draaien en frezen, maar altijd wel met hardverchromen en slijpen erbij. We hadden deze investering niet gedaan als we geen geloof hadden in ons product. Tot twaalf ton werkstukgewicht kunnen we *handlen*. We hebben nu veel werk in het hardverchromen op RVS. Dat vervangt de keramische opgespoten cilinderstangen van hydrauliekcilinders. Bij ronddraaiende bewegingen is een keramisch deklaag vaak wel een oplossing, dat laten we zelf ook regelmatig opspuiten. Bij lineaire beweging moet het vaak hardchrom zijn vanwege de loopeigenschappen." Ongelijk andere industriebedrijven merkt van Beurden niet veel van terugkerend werk uit Centraal Europa. "Dit is een nichemarkt, we hebben het duizenden-stuks-werk altijd afgehouden en die opdrachtgevers hebben nu fabrieken in Polen en Oost-Duitsland staan. De milieudruk is uiteraard een thema dat regelmatig naar voren komt. Maar zoals wij het proces hier beheersen en sturen, valt er prima mee te werken."

LEERBEDRIJF

En de oplossing voor het personeelsvraagstuk? "We zijn officieel leerbedrijf, we zijn met mensen van de LTS en MTS bezig om ze op te leiden. En we richten ons op jonge >>

Inwendig gehoonde onderdelen, links vóór het hardverchromen, rechts erna.

Gerard van Beurden kreeg zijn vroegere voetbaltrainer over de vloer.

>> mensen. De gemiddelde leeftijd is hier vrij laag, daar zijn we blij mee. De aansluiting met de LTS hebben we voor de oppervlaktebewerkingen, en ineens heb je er dan een bij met gevoel voor de galvano. Ook dáár moeten ze meten en passen, een goede constructiebankwerker kan op hardchromgebied veel betekenen.” Bijna dertig jaar is hij nu met het bedrijf bezig. De belangrijkste verandering die hij heeft meegemaakt, is het aanbreken van het computertijdperk. “Dat heeft veel gebracht. Besturing aan de machines en de procesbewaking, wat dat betreft hebben we hier wel ons ei kwijt gekund! De automatisering is ook bij je galvanoproses handig, bijvoorbeeld dat we een niveauregeling

hebben die bij een bepaald niveau automatisch afslaat en bijvult. Er zijn vijf nieuwe gelijkrichters.

WERELD STEEDS SNELLER

We hebben momenteel een *pilot* procesbad om nog meer met computers te doen, zodat we een product weer exact hetzelfde kunnen chromen als bij een eerdere serie, volgens eenzelfde recept.” De komende jaren ziet hij positief tegemoet. “Ik denk dat we hier nog wel even vooruit kunnen, de markt is op dit moment goed, we hebben de capaciteitsuitbreiding en willen bijblijven. De wereld gaat steeds sneller. Complete producten op de plank op voorraad houden voor de klant, en zorg uit

handen nemen, dat zijn zaken die belangrijker worden.”

Uitbesteders kunnen er dus op rekenen dat deze technische voorziening beschikbaar blijft in het land. Dat is volgens hem mede te danken aan de belangenbehartiging van VOM-branchegroep NGO-SBG, de Nederlandse Galvano Ondernemers-Stichting Bevordering Galvanotechniek. “Die is erg belangrijk om de krachten te bundelen. Dat hebben we 15 jaar geleden ook succesvol gedaan met de Commissie Hardchrom.”

MEER INFORMATIE
 Van Beurden Hardchrom BV
 Bossekamp 5
 5301 LZ Zaltbommel
 tel.: 0418-512808
 fax.: 0418-512555
 info@van-beurden.nl

Kroketten om elf uur, trainingsjasjes voor het lokale voetbalelftal: iedereen in topvorm.